

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Lausunto koskien lastensuojelulain 13 b:n muuttamista

Viite: HE 170/2021 vp

Lakiesityksen HE 170/2021 vp mukaan lastensuojelutyöntekijöiden vastuulla olevien lasten määrää rajattaisiin siten, että vuosina 2022 ja 2023 lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä saisi olla vastuullaan enintään 35 lasta. Vuodesta 2024 lähtien lapsia saisi olla enintään 30.

Hyvinvointiala HALI ry pitää hallituksen esitystä oikeansuuntaisena ja katsoo, että lakiesitys edistää edellytyksiä turvata lapsen tarvitsemaa yksilöllistä huolenpitoa ja suojelua sijaishuollossa. Lakiesityksen toteuttamiseen liittyy kuitenkin useita merkittäviä haasteita.

Sosiaalityöntekijän asiakasmitoitus ei kuitenkaan riitä yksin varmistamaan lastensuojelulaissa säädettyjen tehtävien toteutumista. Lasten tarpeet ja olosuhteet vaihtelevat, joten huomioon tulee ottaa myös kokonaistilanne eikä pelkkä lasten määrä. Lapsen kuntoutumisen kannalta on tärkeää, että sosiaalityöntekijällä on mahdollisuus tiiviiseen yhteistyöhön sijaishuoltopaikan kanssa. Huomioon tulee ottaa myös sosiaalityöntekijän työhön liittyvät matkajat sekä kirjaamiseen tarvittava aika.

Hallitus on esittänyt, että erityisen vaativan huolenpidon palvelu keskitettäisiin julkisen sektorin toimijoille. Tällä hetkellä yksityiset tuottajat tuottavat tästä palvelusta noin 40 prosenttia. Hyvinvointiala HALI ry esittää huolensa siitä, että miten jatkossa turvataan erityisen huolenpidon riittävä ja yhdenvertainen saatavuus.

Hyvinvointiala HALI ry esittää lisäksi huolensa sosiaalityöntekijöiden saatavuudesta hallituksen esityksen edellyttämällä tavalla. Tämä on haastavaa olemassa olevassa tilanteessa, jossa lastensuojelun työntekijöistä on ylipäättään merkittävä puute eri puolilla maata. Kunnissa sosiaalityöntekijöiden vaihtuvuus on suurta ja täyttämättömiä virkoja on paljon. Tämä johtaa mm. siihen, että sosiaalityöntekijöiden tavoitettavuus on haastavaa ja he ovat jatkuvasti kiireisiä. Myös lastensuojelun avohuollon työ on muuttunut suunnitelmallisesta reaktiiviseksi työksi.

Huomioon tulee ottaa, että vuonna 2019 oli THL:n tilastojen mukaan kiireellisesti sijoitettuja, huostassa olevia tai muuten sijoitettuja lapsia ja nuoria

Lausunto 17.11.2021

ennätysmäisen paljon. Tilanne on edelleen pahentunut Covid-19-epidemian vaikutusten johdosta.

Kuntien ja vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden sosiaalityön tilannetta tulee edelleen vaikeuttamaan se, että sote-uudistukseen liittyvän lainsäädännön mukaan kunnat eivät voisi jatkossa ostaa yksityisiltä alan ammattilaisilta sosiaalityöntekijän asiantuntijapalveluita jonojen purkamiseksi tai huostaanoton valmistelun tueksi. Sote-lainsäädäntö määrää julkisen vallan käyttöä ja rajaa em. tehtävät sosiaalityöntekijän virkavastuulle kuuluviksi tehtäviksi.

Lisätiedot johtava elinkeinoasiantuntija Aino Närkki, 0400 436 438

Helsinki 17.11.2021

Ulla-Maija Rajakangas

Toimitusjohtaja
Hyvinvointiala HALI ry